

Община Монтана работи за ромите**Реализирани проекти за квалификация, преквалификация и трудова заетост**

Неправителствената организация "Нангле - 2000" през месец януари 2001 година обучи 50 жени от ромски произход на шивашки умения със съдействието на Община Монтана. По същото време стартира и проектът "Равен старт в новия век" на Фондация "Огоста - 98", целта на който беше 20 ромски младежи и девойки от общината да се обучат на английски език, компютърна грамотност и мениджмънт в местния клон на софийския "Инком Интелект". Този проект беше осъществяван в рамките на цялата календарна година.

В областта на образованието се реализира проектът "Да върнем ромските деца в училище", по който за пръв път в Монтана бе въведена практиката на помощник-учителите. Той също бе по инициатива на Фондацията "Огоста - 98" и обхвана 55 ромски деца в предучилищна детска градина през месеците юни, юли и август на 1999 година. През 2001 година проектът "Свободен достъп на деца от ромски произход до всички училища на град Монтана" на Фондация "Шам" получи подкрепата на Програма "Рома" към Фондация "Отворено общество". Реализацията му започна със 150 деца, като през 2003 техният брой стигна 240. Процесът стартира едновременно още в 5 града на България, но се радваме, че благодарение на успешната политика на Община Монтана сме първенци в него, вече трета година. Също така подобряването на инфраструктурата и условията за живот в ромските квартали е един от приоритетите, залегнали в Областния план за развитие до 2006 година. Така през 2001 в квартал "Огоста" се извърши разширяване на телефонната мрежа и през 2002 в квартал "Кошарник" бе довършена ка-

нализацията на отпадните води. А през настоящата 2003 година продължава ремонтът на пътните настилки в квартал "Огоста" и бе завършено асфалтирането на главната улица в "Кошарник".

За пръв път в рамките на този мандат се видя, че Община Монтана активно съдейства и за съхранението и развитието на ромската култура и фолклор. Честването на Международния ден на ромите "8 април" вече е традиция в нашия град.

Задачите пред община Монтана

Проблемите, засягащи териториалното устройство на ромските квартали, са сериозни. През тоталитарно време на ромите им е било позволено да си строят домове в крайните квартали на градовете и селата. От юридическа гледна точка тези домове са незаконни и, за да се реши въпросът с узаконяването им, трябва да има съответната законова основа. Поради този факт ще се предприемат необходимите мерки, за да се сведе до минимум съществуващият проблем. Необходимо е също да се вземат мерки за неасфалтираните улици в двата квартала и за изграждането на детски площадки в тях.

Следва и в бъдеще да се осъществяват програми за обучение, квалификация и преквалификация, съобразно нуждите на трудовия пазар. Също така трябва да се осигури достъп на ромската общност до пряко участие в процеса на социално подпомагане - чрез създаване на приемни към дирекция "Социално подпомагане" за молби, молби-декларации, служебни бележки и всички останали необходими документи.

Осигуряването на образователен минимум за ромските деца е една от най-важните стъпки за реалната интеграция на ромите. Община Монтана ще продължи да работи в следните посоки - мотивиране на ромските семейства да изпращат децата си на училище; интегриране на ромските деца в детските градини и училищата; ангажиране на всички деца в предучилищна възраст в детски градини с помощта и на неправителствени организации; стимулиране на по-силните ученици - финансово, методически, технически; осигуряване чрез НПО на безплатни канцеларийни материали за деца с много добър и отличен успех; подаване на информация за стипендиантски програми за ромски студенти. Медийната политика за отразяване на всички културни ромски изяви в местните вестници и кабелни телевизии ще продължава да е практика на Община Монтана.

Тано ХАРИЕВ

Цял ден белят орехи за 7-8 лева

От началото на август до септември ромите от Монтана работят, като събират и белят орехи. Почти на всички в махалата ръцете са им покочени и почернели от орехите, които чупят. Събират ги нашите хора, почистват и предават готовата ядка на някой българин от София, който ги изкупува по 3 лв. за килограм. За белене на орехи се взима по 0,80 стотинки на килограм, а точно това е по-трудната работа.

Оня ден, като си пазарувах

в магазина в махаличката, гледам едно невръстно дете, което беше пред мен на опашката. Гледам го, гледам ръчиците му, които са се погули и са почернели от юга в орехите, които чупи и бели всеки ден. Нищо не му казах, нито го попитах, защото знам, че то го прави единствено, за да помогне на многочленното си семейство. Обикновено на ден хорицата чупят и белят орехи за 7-8 лева най-много. Толкова успяват да направят.

Виолета БОГДАНОВА

До пхерясънца

С риск за живота си бедни роми вадят от пресъхналия Дунав старо желязо

Телевизия БТВ регистрира отчаяното търсене на метални отпадъци от стотици роми в коритото на реката след рязкото спадане на нивото на реката. В изхвърлените преди години от стара корабна фабрика желяза и ламарини хората виждат възможност да си купят хляб. Продавайки ги на вторични суровини, те припечелват по 17 стотинки за килограм старо желязо.

Как да формулираме въпрос**Семинар за разрешаване на конфликти**

В хотел "Родина" на 26 и 27 септември 2003 се проведе семинар на тема "Изграждане на умения при разрешаване на конфликти", организиран от фондация "Партньори" - България. В семинара участваха представители на МТСП, Агенцията по заетост, областни и общински експерти по ЕДВ, както и представители на Парламент "Рома" и Фондация "Етнокултурен диалог". Водещите Румен Минковски и Петя Неделе-

ва, както и г-р Даниела Коларова - директор на Фондация "Партньори" - България запознаха участниците в семинара с възможностите на медиацията, с ролята и функциите ѝ, с уменията да се формулират въпросите в процеса на преговори и с други важни техники при възникване на спор, които са от полза на работещите в НПО и в структурите на местната и държавна власт.

Валентина САНДЕВА

Реакцията на правителството е неадекватна**Ромите искат проблемите им да намерят място в стратегията за развитие на Ямболска област**

Работна среща на представители на ромската общност с консултанта от Северна Ирландия по изработването на областна стратегия Деиргре Мак Бриде и със заместник-областния управител на Ямболска област Надя Данкинова се проведе на 13 септември в сградата на читалище "Зора" в Ямбол.

На срещата Добри Демирев очерта пред присъстващите тежкото икономическо състояние, в което се намира ромската общност, както и необходимостта от адекватна реакция от страна на правителството за подобряване на социалния статус на ромите.

Иван Георгиев, председа-

тел на Фондация "Интеграция и развитие на малцинствата" - Ямбол, говори за нуждата от образование на децата от общността. Той изтъкна, че на този етап държавата трябва да осигури средствата за образованието на ромските ученици. Не бяха отминати и проблемите с лошата инфраструктура на ромските квартали, с масовата безработица, с лошия здравен статус на ромите и нуждата от равен достъп до здравните услуги, както и участието на ромите, техните неправителствени организации (НПО) в местното самоуправление.

Стоянка Павлова, председател на дружеството на

ромските жени към Центъра на ромската общност - Ямбол, сподели, че ромските деца са таланти, но липсата на средства и бедността са причина те да не продължават училище. Хората имат нужда от работни места с добро заплащане, за да покриват своите нужди и да поддържат децата си да учат. Тя каза: "Ние искаме с честен труд да изкарваме прехраната си и трудът ни да се ценят."

Ромите от Ямбол поискаха всички тези проблеми да намерят място в стратегията за развитие на Ямболска област и държавата да пристъпи към тяхното разрешаване.

Иван ГЕОРГИЕВ